

TRONDHEIM KOMMUNE

Kommunaldirektør helse og velferd

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
Einar Gerhardsens plass 3
N-0030 OSLO

Vår saksbehandler
Lene Stene Salberg

Vår ref.
13 /30944//H01//
oppgis ved alle henv.

Deres ref.
13/2992

Dato
14.10.2013

Svar - Høring - forslag til ny pasientjournallov og ny helseregisterlov

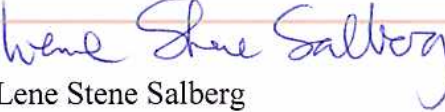
Det vises til høringsbrev og høringsnotat av 28.juni 2013 vedrørende *Høring Forslag til ny pasientjournallov og ny helseregisterlov*.

Saken ble politisk behandlet i Trondheim kommune i Formannskapetets møte 15.10.2013. Innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt uten endringer.

Vedtaket og tilhørende saksutredning vedlegges som Trondheim kommunes hørings svar.

Oversendes elektronisk via postmottak@hod.dep.no.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Lene Stene Salberg
kommuneoverlege

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Kommunaldirektør helse og velferd

Besøksadresse:

Telefon:
+47

Telefaks:
+47

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse:
Internettadresse:

Saksframlegg

Høring - forslag til ny pasientjournallov og ny helseregisterlov

---

Arkivsak.: 13/42204

Forslag til vedtak:

1. Trondheim kommune støtter forslaget om å regulere de aktuelle lovbestemmelsene i to adskilte lover; en pasientjournallov og en helseregisterlov. De foreslåtte endringer understøtter også intensjonen om å gjøre lovteksten mer tilgjengelig og brukervennlig.
2. Trondheim kommune støtter de foreslåtte tiltak som sikrer helsepersonell tilgang på relevant og nødvendig informasjon på tvers av virksomhetsgrenser med tanke på å kunne yte pasientene best mulig og forsvarlig helsehjelp.
3. Trondheim kommune støtter forslag om at virksomheter gis anledning til å inngå avtaler om samarbeid om journalsystemer.
4. Trondheim kommune støtter forslag om at det ikke er nødvendig med uttrykkelig samtykke fra pasienten når det er behov for tilgang i andre virksomheters journalsystemer, men at dette inngår i bestemmelsene om samtykke ved konkludent adferd. Dette vil gjøre anvendelsen mer nyttig i hverdagen fordi helsepersonell som følge opp pasienten ofte jobber med behandlingsplaner m.v. uten at pasienten er til stede.
5. Trondheim kommune presiserer betydningen av at sentrale myndigheter også bidrar til at elektroniske pasientjournalsystemer raskt blir utviklet slik at de kan kommunisere med hverandre.
6. Trondheim kommune støtter forslaget om forenkling av lovgrunnlaget for nye registre ved at register skal kunne opprettes ved forskrift.
7. Trondheim kommune støtter forslaget om at det ikke bør innføres generell reservasjonsrett mot registrering i de sentrale ikke samtykkebaserte helseregistrene.
8. Trondheim kommune støtter å lovfeste et unntak fra taushetsplikten for indirekte personidentifiserbare opplysninger. Kommunen vurderer formulering av unntaksbestemmelsen i den nye helseregisterlovens § 17 som balansert og samtidig hensiktsmessig med tanke på lovendringsforslagenes overordnede målsettinger.
9. Trondheim kommune støtter høringsnotatets forslag om utvikling at et register for kommunale helse og omsorgstjenester og støtter at utredningen av et slikt register startes så raskt som mulig.

Saksutredning:

Saken gjelder

Høringsuttalelse knyttet til forslag til ny pasientjournallov og ny helseregisterlov. Høringsfrist 15.oktober 2013.

Bakgrunn

Det vises til høringsnotat av 28.juni 2013 fra Helse- og omsorgsdepartementet; *Høring Forslag til ny pasientjournallov og ny helseregisterlov*. Høringsbrev og høringsnotatet kan leses i sin helhet på henholdsvis:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/hoeringer/hoeringsdok/2013/horing--forslag-til-ny-pasientjournallov/horingsbrev.html?id=731898>

og

http://www.regjeringen.no/pages/38380934/Hoeringsnotat_helseregisterlov.pdf

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår i dette høringsnotatet en ny pasientjournallov og en ny helseregisterlov. Disse lovene skal erstatte dagens helseregisterlov. Formålet med departementets forslag er å legge til rette for bedre helse- og omsorgstjenester. Dette forutsetter at helsepersonell som yter helsehjelp, kan gis relevante og nødvendige opplysninger på en rask og effektiv måte, samtidig som den enkeltes personvern ivaretas. Ytterligere kvalitetsforbedring av helse- og omsorgstjenestene og bedre pasientsikkerhet er et sentralt formål.

Målet er at reglene skal være bedre tilpasset helse- og omsorgssektorens behov og utfordringer, nye arbeidsformer og elektroniske prosesser. På grunn av den faglige og organisatoriske utviklingen i helse- og omsorgstjenesten fungerer ikke lenger alle deler av helseregisterloven etter intensjonen. Dette gjelder i hovedsak at flere bestemmelser ikke bygger opp under velfungerende pasientforløp. Pasientforløpene har utviklet seg over tid som følge av økt spesialisering og samhandling, hvor flere virksomheter er løpende involvert i behandlingen av en og samme pasient. Reglene skal også legge til rette for enklere og mer effektiv bruk av data til statistikk, helseovervåking, forskning, kvalitetsforbedring, planlegging, styring og beredskap.

Forslagene må også ivareta den enkeltes personvern. De store teknologiske endringene legger til rette for mer selvbestemmelse og lettere tilgjengelig informasjon for pasienter og brukere. Pasienter og brukere skal kunne ha tillit til at opplysningene i systemene blir sikret på best mulig måte. Lovfestede krav om personvern skal sikre at disse hensynene ivaretas.

Departementet foreslår også språklige og lovtekniske endringer med sikte på en enklere og mer brukervennlig lovtekst.

Det er et omfattende høringsdokument og rådmannen har derfor valgt å fokusere på de områder i høringen som rådmannen mener er mest relevant for kommunal virksomhet.

Generelt

Trondheim kommune

Departementet foreslår å erstatte gjeldende helseregisterlov med to nye lover. Departementet foreslår også lovtekniske og språklige forenklinger med hensyn til ordvalg og struktur i lovene og i de enkelte bestemmelsene, både i den nye pasientjournalloven og i den nye helseregisterloven. Departementet foreslår å redusere antall dobbeltreguleringer. Flere av bestemmelsene i gjeldende helseregisterlov som tilsvarer bestemmelser i personopplysningsloven tas ut av de nye lovene. Ordlyden i korresponderende bestemmelser gjøres så like som mulig.

Rådmannen vil anbefale Trondheim kommune å støtte forslaget om å regulere de aktuelle lovbestemmelsene i to adskilte lover; en pasientjournallov og en helseregisterlov. De foreslåtte endringer understøtter også intensjonen om å gjøre lovteksten mer tilgjengelig og brukervennlig.

Ny pasientjournallov

Departementet foreslår i dette høringsnotatet flere tiltak for å sikre at relevant og nødvendig informasjon er tilgjengelig for helsepersonell når de trenger det for å gi pasienten best mulig helsehjelp. Det er flere eksempler på at utøvende helsepersonell har opplevd eksisterende lovverk som hemmende for god og helhetlig pasientbehandling. Forslaget til ny pasientjournallov vil være et viktig og nødvendig redskap på veien for å realisere intensjonene i Samhandlingsreformen. Nye finansieringsordninger som har bidradd til at pasienter raskere enn før forflyttes mellom tjenestenivåene har også aktualisert behovet for rask informasjonsutveksling.

Rådmannen vil anbefale å støtte de foreslåtte tiltak som sikrer helsepersonell tilgang på relevant og nødvendig informasjon på tvers av virksomhetsgrenser med tanke på å kunne yte pasientene best mulig og forsvarlig helsehjelp.

Rådmannen vil også anbefale Trondheim kommune å støtte forslag om at virksomheter gis anledning til å inngå avtaler om samarbeid om journalsystemer.

Rådmannen vil videre anbefale Trondheim kommune å støtte forslag om at det ikke er nødvendig med uttrykkelig samtykke fra pasienten når det er behov for tilgang i andre virksomheters journalsystemer, men at dette inngår i bestemmelsene om samtykke ved konkludent adferd. Dette vil gjøre anvendelsen mer nyttig i hverdagen fordi helsepersonell som følger opp pasienten ofte jobber med behandlingsplaner m.v. uten at pasienten er til stede. Det er betryggende at forslaget beskriver sikre tilgangssystemer, med loggføring og innsyn i tilgangsløgger som en forutsetning for å gi slik utvidet tilgang på tvers av virksomheter.

Rådmannen vil anbefale Trondheim kommune å presisere betydningen av at sentrale myndigheter også bidrar til at elektroniske pasientjournalsystemer raskt blir utviklet slik at de kan kommunisere med hverandre. Lovforslaget skisserer samarbeidsløsninger som er i forkant av hva dagens ulike elektroniske pasientjournalsystemene gir mulighet for. De eksisterende pasientjournalsystemene er enda ikke utviklet slik at de gir mulighet for direkte innsyn i andre virksomheters journalsystemer.

Ny helseregisterlov

Departementet foreslår i høringsnotatet flere tiltak for bruk av helseopplysninger til andre formål enn å yte helsehjelp. Forslagene synes velbegrunnede. Med raske beslutningsprosesser er det viktig raskest mulig å kunne få fram systematisk kunnskap som faglig grunnlag for beslutninger som tas.

Trondheim kommune

Rådmannen vil anbefale Trondheim kommune å støtte forslaget om forenkling av lovgrunnlaget for nye registre ved at register skal kunne opprettes ved forskrift.

Rådmannen vil anbefale Trondheim kommune å støtte forslaget om at det ikke bør innføres generell reservasjonsrett mot registrering i de sentrale ikke samtykkebaserte helseregistrene.

Med tanke på den betydelige nytteverdien slike registre kan ha for å avdekke årsaksforhold mellom risikofaktorer og sykdom, så vil reservasjonsrett svekke registrenes kvalitet og mulighet til å påvise slike sammenhenger. Eksempel er dagens adgang til å reservere seg mot opplysninger om røykevaner i Kreftregisteret, noe som kan svekke registerets funksjoner for å avdekke viktige risikofaktorer. Reservasjonsrett vil gi enkeltpersoner adgang til å holde tilbake opplysninger som kan danne grunnlaget for kunnskap som kunne gitt befolkningen viktig informasjon om forebygging av sykdom. Hensynet til befolkningens helse bør her veie tyngre enn enkeltpersoners rett til å reservere seg.

Rådmannen vil anbefale Trondheim kommune å støtte lovfesting av et unntak fra taushetsplikten for indirekte personidentifiserbare opplysninger. Kommunen vurderer formulering av unntaksbestemmelsen i den nye helseregisterlovens § 17 som balansert og samtidig hensiktsmessig med tanke på lovendringsforslagenes overordnede målsettinger.

Departementet uttaler i høringsnotatet at det er behov for ytterligere å vurdere etablering av et register for kommunale helse- og omsorgstjenester. På samme måte som for spesialisthelsetjenesten vil et register som inneholder opplysninger fra alle deler av de kommunale helse- og omsorgstjenestene kunne bidra til bedre administrasjon og styring av de kommunale tjenestene, og bedre kvalitet på pasientbehandling. Det vil også kunne legge til rette for forskning og kunnskapsutvikling på en bedre måte enn i dag.

Rådmannen vil anbefale Trondheim kommune å støtte høringsnotatets forslag om utvikling at et register for kommunale helse- og omsorgstjenester og støtter at utredningen av et slikt register startes så raskt som mulig.

Dette kan bli et meget viktig verktøy for å samle opp fakta og kunnskaper om den enkelte kommune og vil gjøre kommunene bedre i stand til å planlegge og utforme gode tjenester innen forebygging, behandling og omsorg. Et slikt register vil også legge til rette for bedre forskning og kvalitetssikring i kommunesektoren, noe som er et stort og udekket behov. I dag kanaliseres den overveiende delen av nasjonale forskningsmidler til helseforetakene, til tross for at kommunesektoren behandler langt flere mennesker og er større angående antall årsverk helsearbeidere.

Rådmannen i Trondheim, 02.10.2013

Trondheim kommune

Helge Garåsen
kommunaldirektør for Helse og velferd

Lene Stene Salberg
kommuneoverlege

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

